

خبر نامه خانه امن

شماره 1، مهر 1392

تجربه های دیگران

خانه امن ضمن بررسی قوانین دیگر کشورها به این نتیجه رسید که به تدریج همه دولت ها پیرامون «خشونت خانگی» به صورت خاص قانونگذاری می کنند. همچنین مشاوران حقوقی «خانه امن» خوشحال هستند از اینکه نه تنها دولت ها و نهاد های قانونگذاری در کشورهای غربی، بلکه دولت های کمونیستی و دولت ها در کشورهای با جمعیت اکثریت مسلمان نیز، به اهمیت این موضوع پی برده و با هدف حفظ کرامت انسانی نیمه ای از جمعیت، به قانونگذاری در این زمینه اقدام کرده اند. آن چه به این رویکرد اعتبار می بخشد این است که دولت های کمونیستی به این بهانه که قانونگذاری با هدف کنترل خشونت خانگی، بر گرفته از فرهنگ سلطه گر غرب است، راه حل های قانونی را مورد غفلت قرار نداده اند. دولت ها در کشورهای با اکثریت مسلمان هم به این بهانه که ایجاد خانه های امن برای زنان قربانی خشونت بر ضد تعالیم اسلامی است، از قانونگذاری با هدف کنترل خشونت خانگی، سر باز نزده اند. چین یک نمونه از این رویکردی است که در باره این موضوع به کرات قانونگذاری کرده و باورهای ضد غربی را در امر خشونت خانگی جهان شمول دخالت نداده است. مالزی نمونه دیگری از این رویکرد انسانی است که باورهای رادیکال اسلامی را در امر قانونگذاری برای زنان قربانی خشونت، دخالت نداده است. در این باره نظرات میانه رو های اسلامی مبنای قانونگذاری بوده است. میانه رو های اسلامی در ایران تفاسیر روزآمدی از اسلام انتشار می دهند که می تواند پشتوانه قانونگذاری با هدف کنترل خشونت خانگی قرار گیرد. این تفاسیر کمک می کند تا ذهنیت قضات نسبت به موضوع تغییر کند. وکلای مدافع، میانجی این مبادله سازنده بوده و می توانند با افزودن بر دانش خود در این زمینه، روی قضای اثر بگذارند.

پژوهشگران خانه امن ضمن بررسی تجربه های دیگران در مهار قانونی خشونت خانگی، از وکلای مدافع ایرانی انتظار دارند با توجه به این الگوها که غربی نیست، بحث را در محافل حقوقی و دینی و مطبوعات و شبکه های اجتماعی باز کنند و با ایجاد فضای گفت و گو با نهادهای قانونگذاری و سیاست گذاری کشور، آنها را متقاعد کنند تا با الهام از این قوانین برای حفظ سلامت جسمی و روانی خانواده و حفظ کرامت انسانی زنان ایرانی و سالم سازی جامعه و محیط زیست، برنامه ریزی کرده و بر اساس شرایط اجتماعی و فرهنگی امروز ایران، نظرات حقوقدانان برجسته ایرانی را مبنای قانونگذاری در این زمینه قرار بدهند.

پایگاه اینترنتی خانه امن آماده انتشار نظرات حقوقدانان ایرانی در این زمینه است. «خانه امن» دو نمونه چین و مالزی را در وب سایت خانه امن بررسی کرده است:

[چرا از چین الگو برداری نمی کنیم؟](#)
[کمیوهای قانونی کنترل خشونت خانگی ایران در مقایسه با مالزی](#)

سایت خانه امن با اهداف مختلفی تاسیس شده است. این اهداف عبارت است از:

- ظرفیت سازی جامعه مدنی و حقوقی ایران در جهت پشتیبانی از قربانیان خشونت خانگی.
- افزایش آگاهی عمومی ایرانیان درباره خشونت خانگی و انواع آن و راههای پیشگیری و کنترل خشونت خانگی.

- فراهم آوردن فضا و فرصتی برای فعالان جامعه مدنی و وکلا برای بحث و گفت و گو درباره خشونت خانگی در ایران.
- آموزش از طریق برگزاری میزگردهای آن لاین و کلاس های آموزشی.

همچنین

وب سایت «خانه امن» یک دفتر وکالت مجازی است که وکلای ما آماده ارائه خدمات مشاوره رایگان به افرادی هستند که با اشکال مختلف خشونت خانگی مواجه هستند. این وکلا فارغ التحصیلان رشته حقوق از دانشگاههای مورد تایید وزارت علوم ایران هستند که پروانه رسمی وکالت داشته و سوگند وکالت یاد کرده اند. تاکید بر این نکته ضروری است که این فضای مجازی، کنترل خشونت خانگی و تجهیز زنان به شیوه های قانونی و اجتماعی برای دفاع از خود را در نظر دارد.

از سوی دیگر تلاش می کنیم زمینه ای در این وب سایت فراهم شود که وکلا و دیگر متخصصان، تجربه های خود، در زمینه چگونگی رفتار پلیس با قربانیان خشونت را مطرح نمایند و برای انتشار در اختیار گردانندگان سایت بگذارند. گاهی پلیس نیازمند آن است که احساس کند به صورت واقعی مورد احترام است و وکیل مدافع از نقش سودمند او برای تامین امنیت جانی مردم آگاه است.

«به امید روزی که در هیچ خانه ای خشونت نباشد.»

khanehamn@gmail.com

[فرم همکاری با ما](#)

به زن کتک خورده و مجروح گفته است به ما بخشنامه شده تا این موارد را جدی بگیریم و شماها را به خانه تان بفرستیم و سفارش کنیم طوری عمل نکنید که مرد خشمگین بشود.

«خانه امن» علاقه مند است با همکاری وکلای ایرانی و رساندن صدای قربانیان خشونت خانگی به مقامات بالای پلیس کشور، پلیس و به خصوص پلیس زن رفتارشان را نسبت به قربانیان خشونت خانگی اصلاح کند. در وضع موجود، باورهای پنهان پلیس مانع می شود تا قربانی در ایستگاه های پلیس احساس کند که پلیس از حقوق انسانی او در برابر شوهر دفاع می کند و با کلام دلجویانه شکایت او را مکتوب کرده و در روند رسیدگی قضائی قرار می دهد. در صورتی که بخشنامه ای با مضمون یاد شده از سوی فرماندهان پلیس ابلاغ شده باشد، بدون شک می توان آن را که با قانون اساسی در تعارض است به دیوان عدالت اداری برد و بطلان آن را خواستار شد. خانه امن به همکاری وکلای مدافع ایرانی در این خصوص نیاز مبرم دارد. کمک های خود را از ما دریغ نکنید.

برای دریافت اطلاعات بیشتر به این آدرس نگاه کنید:

[بررسی تطبیقی نقش های پلیس زن در ایران و جهان](#)

مشاوران خانه امن با بررسی ریشه های ترس و نگرانی قربانیان خشونت خانگی در مراجعه به کلانتری ها، پس از جمع آوری پاسخ های موکلین به این نتیجه رسیده اند که پلیس در ایران و به خصوص پلیس زن برای کنترل خشونت خانگی آمادگی ندارد و نیاز مبرم برای بازآموزی پلیس در این زمینه احساس می شود تا بتواند در برخوردهای خود با قربانی تجدید نظر کند. وکلای مدافع ایرانی در شرایطی که پلیس با قربانی چندان همکاری نمی کند و از کنار خشونت خانگی با بی اعتنائی می گذرد، مشکل بتوانند موجبات رهایی قربانی از تکرار خشونت را فراهم کنند. قربانی در شرایطی که احساس می کند پلیس درجه مشقت او را جدی نمی گیرد، اغلب از ادامه پیگیری سرباز می زند.

آن چه در این باره شگفت انگیز است برخورد پلیس زن با قربانیان خشونت خانگی است. پلیس زن در کلانتری های تهران حضور دارد و شاکي را نزد او هدایت می کنند. ابتدا قربانی بسیار خوشحال می شود که پلیس همچس اوست و درد آشناست، ولی به سرعت ناراضی می شود. پلیس زن، طوری برخورد می کند که گویی ضرب و شتم زن توسط شوهر را حق شوهر می داند. پلیس زن، قربانی را از قوه قضائیه ناامید کرده و او را دست خالی به خانه می فرستد با این تاکید که قضات آنقدر پرونده های مهم دیگری در دست رسیدگی دارند که به این پرونده های بی اهمیت اصلا نگاه نمی کنند. به علاوه در چند مورد از پلیس زن شنیده شده که

آیا می خواهید با خشونت خانگی مبارزه کنید؟ آیا مایل هستید تجربه و دانش حقوقی خود را در اختیار دیگران بگذارید؟

[در میزگردهای خانه امن شرکت کنید](#)

هدف ما اطلاع رسانی، آموزش، افزایش سطح آگاهی و نشان دادن این مهم به قربانیان خشونت خانگی است که آنها تنها نیستند و هنوز کسانی هستند که می توانند به آنان اعتماد کنند.

خانه امن هر ماه میزگرد آنلاینی برگزار می کند و از متخصصان برای سخنرانی در مورد موضوعات مختلف از جمله: نقاط قوت و ضعف قوانین مربوط به خشونت خانگی علیه کودکان و حقوق آنان، خشونت خانگی و قانون ایران ... دعوت بعمل می آورد. این میزگردها بر گفتگوها و تبادل نظرهای متخصصان در مورد مهمترین موضوعات روز متمرکز است.

هدف خانه امن حمایت از قربانیانی است که صدایشان شنیده نمی شود و متحد کردن متخصصان برای پایان بخشیدن به خشونت خانگی است.

خانه امن به قربانیان خشونت خانگی مشاوره رایگان میدهد.

اگر به مشاوره نیاز دارید، [این فرم را پر کنید](#).

حبس خانگی

مشاوران حقوقی خانه امن در سه ماه نخست فعالیت خود، با موضوع "حبس خانگی" زن ایرانی توسط شوهرش آشنا شدند و به این نتیجه رسیدند که به این نمونه رایج از خشونت خانگی، کمتر پرداخته شده است. زانی که در این شرایط روزگار می گذرانند، به طیف های گوناگون فرهنگی و اقتصادی تعلق دارند و زنان تحصیل کرده دانشگاهی و حوزوی هم در جمع مراجعین "خانه امن" هستند. آنها توسط شوهرانشان از حق روابط با خویشاوندان و دوستان و رفت و آمد در شهر و لذت بردن از زندگی اجتماعی ممنوع شده اند. در بیشتر موارد اشخاص ثالث مسئله حقوقی آنها را با ما در میان گذارده اند. زنان در حبس خانگی از سوی شوهر خود از دسترسی به تلفن و اینترنت هم ممنوع می شوند. این واقعیت، "خانه امن" را برانگیخته تا از حقوقدانان ایرانی دعوت کند، حبس خانگی زنان توسط شوهران را در محافل حقوقی و مطبوعاتی به بحث بگذارد. با این مضمون که حتی در قوانین ایران، این اقدام می تواند مصداق جرم «آدم ربائی» و محروم کردن یک انسان از آزادی های مشروع شناخته باشد. آیا اگر مطلعین، موضوع هریک از این موارد را به دادستان گزارش بدهند، به آن رسیدگی می شود؟ پاسخ به این پرسش، موضوع را از تمامی زوایای حقوقی و حقوق بشری قابل طرح می سازد.

"خانه امن" موضوع حبس خانگی زنان ایرانی را جدی می گیرد. این درجه از خود مختاری شوهران در خشونت ورزی نسبت به زنان، نزدیک به مفاهیم بردگی است و با اسناد بین المللی که دولت ایران آنها را امضاء کرده، در تعارض است. اسلام دیری است رسم بردگی را بی اعتبار اعلام کرده و دولت ایران 20 سال پیش از انقلاب 57 در سال 1337 شمسی «قرارداد تکمیلی منع بردگی و برده فروشی و عملیات مشابه بردگی» را از تصویب کرد (منبع: مجموعه قوانین سال 1337، ناشر روزنامه رسمی، صص 591 تا 596). در این سند، بردگی این گونه تعریف شده است: «

بردگی به معنی حال یا وضع کسی است که اختیارات ناشی از حق مالکیت کالا یا جزئا نسبت به او اعمال می شود و برده کسی است که در چنین حال و وضعی باشد». زنان در حبس خانگی شوهر در ایران در موقعیت مشابه بردگی به سر می برند و از آنها حمایت قانونی نمی شود. مشکل چیست؟ راه حل کدام است؟

دولت ایران بر اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب سال 1948 میلادی مجمع عمومی سازمان ملل متحد که در 30 ماده به رفع تبعیض و خشونت زدائی از مناسبات دولت با شهروند و شهروند با شهروند دستور می دهد، صحنه گذاشته است و دو میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی مصوب سازمان ملل متحد در سال 1966 و حقوق اقتصادی و فرهنگی مصوب سازمان ملل متحد در سال 1966 را امضاء کرده است. در این سه سند، از حق انسان صرف نظر از جنسیت برای رفت و آمد آزادانه در کشور محل زندگی و جهان و همچنین از آزادی انتخاب شغل و ادامه تحصیل، بعنوان حقوق بنیادین یاد شده و دولت های امضاء کننده را متعهد کرده است، تا مفاد آن را نسبت به شهروندان به اجرا بگذارند. دولت ایران از جمله اعضای متعهد، نسبت به اجرائی کردن مفاد این سه سند در جریان قانونگذاری و سیاست گذاری است.

بنابراین به یک تلاش همه جانبه برای پیدا کردن راه حل حقوقی با هدف پایان بخشیدن به حبس خانگی زنان توسط شوهران ایرانی به شدت نیازمندیم. "خانه امن" تمام امکانات خود را در فضای مجازی، و در شبکه های اجتماعی و فیس بوک در اختیار حقوقدانان ایرانی می گذارد تا پیرامون این موضوع در محافل حقوقی درون ایران بحث کرده و با انتشار نظرات گوناگون حقوقی و فقهی متناسب با واقعیت های امروز ایران، بر غنای بحث ها بیافزایند و قربانیان را در این بحث ها دخالت دهند.

نگاه کنید به مقاله [زنان در حبس خانگی](#)

پیشرفت فعالیت های خانه امن در گرو همکاری و پشتیبانی داوطلبان است. داوطلبان به قربانیان خشونت خانگی مشاوره داده، موجب افزایش آگاهی و حساسیت عمومی شده و متخصصین را گرد هم جمع می کنند. در حال حاضر بسیاری از داوطلبان با خانه امن همکاری می کنند و تعداد زیادی نیز ثبت نام کرده اند. خانه امن از شما وکلای گرامی دعوت بعمل می آورد که به این جنبش بپیوندید و با نوشتن مقاله، ترجمه متون حقوقی به زبان فارسی و یا سخنرانی در میزگرد های خانه امن در زمینه های: مشاوره حقوقی به قربانیان خشونت خانگی، افزایش آگاهی عمومی، ... ما را در این امر مهم یاری دهید. [لطفاً امروز آنلاین ثبت نام کنید.](#)

خانه امن به قربانیان خشونت خانگی مشاوره رایگان میدهد.
اگر به مشاوره نیاز دارید، [این فرم](#) را پر کنید

کند، یا هنگام سالمندی طلاقش می دهد و یا زن از فرط بیزاری، در سنین بالا متقاضی طلاق می شود. به علاوه بچه ها در چنین محیط پرورشی ناسالم و پرخشونت، از خانه گریزان شده و به جمعیت آسیب پذیر می پیوندند.

پس از این هم فکری ها، مشاوران حقوقی خانه امن تصمیم گرفتند به زنان قربانی پیرامون حقوق قانونی شان بیشتر توضیح دهند. برای آنها ماده 1115 قانون مدنی، وظایف و مسئولیت های پلیس نسبت به آنها شرح داده شد. بیش از آن به آنها آموزش داده شد تا اولاً "مراجعه به پلیس و مراجع قضائی را شروع کنند و ثانیاً" تا دریافت حکم نهائی از دادگاه، دادخواهی را نیمه کاره نگذارند و رضایت ندهند. در این آموزش به ضرورت جمع آوری مدارک پزشکی قانونی، آماده سازی شهود، مذاکره با افراد خانواده شوهر، و در نهایت اخذ تعهد رسمی و کتبی از شوهر در دادگاه مبنی بر این که خشونت را تکرار نکند، توجه داده شد.

حاصل این بود که ضمن تماس های مکرر با این قربانیان، آنها اعتماد به نفس از دست رفته خود را باز یافتند و اکنون تعداد زنان قربانی خشونت خانگی که از طریق دادخواهی، توانسته اند امنیت خود و زندگی مشترک را بهتر حفظ کنند رو به افزایش است. به نظر می رسد کنکاش در قوانین داخلی و اطلاع رسانی به قربانی خشونت خانگی در باره ظرفیت های مثبت قوانین داخلی، امید و اعتماد به نفس به قربانی می دهد و او را در دادخواهی توانمند می سازد.

برای دریافت اطلاعات بیشتر:

[چگونه می توانید بوسیله قانون خشونت بر ضد خود را کنترل کنید؟](#)

خود داری زنان قربانی از دادخواهی

بهترین دستاورد «خانه امن» در سه ماهه نخست از فعالیت این بوده که متوجه ترس زنان قربانی خشونت از طرح شکایت بر ضد شوهران خشونت ورز شده است تا جائیکه مشاوران خانه امن با این ترس به چالش پرداخته اند. چالش آسان نبوده و نیست. این زنان همزمان گرفتار دو گونه ترس می شوند:

1 - می ترسند که اگر از شوهر خود در مراکز پلیس و مراجع قضائی شکایت کنند، این اقدامات منجر به طلاق حسب خواسته مرد شود و نه تنها رفاه و امنیت مالی خود را از دست بدهند، بلکه از دیدار فرزندان شان هم محروم شوند.

2 - ترس از این که مراکز پلیسی و قضائی آنها را جدی نگیرند و آن قدر دست به سرشان کنند که، دست خالی به خانه بازگردند و بیشتر مورد خشونت شوهرشان قرار بگیرند که در مراحل رفت و آمد به این مراجع، از کاستی های قانونی و اجرائی که به نفع مردان خشونت ورز در قوانین داخلی ایران گنجانده شده، با خیر شده است.

مشاوران "خانه امن" با خودداری زنان قربانی خشونت از شکایت و دادخواهی مواجه شدند. در نتیجه با مشاوران "خانه امن" در زمینه های روانپزشکی و روانشناسی به گفت و گو نشستند. از ترکیب نظرات دو گروه مشاور حقوقی و روانکاو این نتیجه حاصل شد که:

زنان قربانی خشونت، در صورتی که وارد نبرد قانونی برای متوقف کردن شوهر در خشونت ورزی نشوند، بیشتر آسیب می بینند. تجربه ها از آن حکایت می کند که زنان خاموش و تسلیم در برابر خشونت شوهر، گرفتار افسردگی می شوند. تسلیم زن در برابر خشونت خانگی، دوام زندگی زناشویی را تضمین نمی کند. شوهر سرانجام یا همسر دیگری اختیار می

یکی از اهداف اولیه خانه امن ارائه مشاوره حقوقی رایگان به قربانیان خشونت خانگی است. ما معتقدیم همه خانه ها باید خانه ای امن باشند و مشاوره حقوقی می تواند این را به واقعیت تبدیل کند. خدمات مشاوره ای خانه امن، با همکاری و پشتیبانی شبکه ای از وکلا و کارشناسان حقوقی حرفه ای که تمایل دارند به قربانیان خشونت خانگی کمک کنند، تشکیل شده است. برای دریافت اطلاعات درباره مشاوران ما [اینجا کلیک کنید](#). اگر شما هم سابقه حرفه ای در زمینه حقوق دارید، ما شما را دعوت می کنیم [این فرم](#) را پر کرده و به خانه امن بپیوندید.

خانه امن به قربانیان خشونت خانگی مشاوره رایگان میدهد.

اگر به مشاوره نیاز دارید، [این فرم](#) را پر کنید.